

แนวพระราชดำริ เรื่อง น้ำ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานคำจำกัดความของน้ำคือชีวิต ตั้งพระราชดำริว่า "หลักสำคัญว่าต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้ ไม่มีไฟฟ้าคนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้าไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้..." จากการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในภูมิภาคต่างๆ ทรงทราบถึงปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรเรื่องน้ำ จำแนกเป็น ๓ ด้านคือ น้ำแล้ง น้ำท่วม และน้ำเสีย จึงนำมาซึ่งแนวทางพระราชดำริในการแก้ปัญหาที่สำคัได้แก่ การแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำ การแก้ปัญหาน้ำท่วม การแก้ปัญหาคุณภาพน้ำ

ประโยชน์ที่ได้รับจากแนวพระราชดำริเรื่องน้ำ

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติเป็นส่วนรวม ดังนี้

๑. ช่วยให้พื้นที่เพาะปลูกมีน้ำอย่างอุดมสมบูรณ์ ปลูกพืชได้ทั้งฤดูฝนและฤดูแล้ง หรือทำการเพาะปลูกครั้งที่สองได้ อันเป็นการช่วยเพิ่มผลผลิตและทำให้ราษฎรมีรายได้มากขึ้น

๒. บางท้องที่ที่เคยมีน้ำท่วมขังจนไม่สามารถเพาะปลูก หรือปลูกแล้วไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร โครงการระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เช่น บริเวณขอบพรุ ทำให้พื้นดินแห้งลง จนสามารถจัดสรรพื้นที่ดังกล่าว ให้ราษฎรที่ไม่มีที่ดินเป็นของตนเองเข้าไปทำกินได้ เพื่อไม่ให้พวกเขาเหล่านั้นไปบุกรุกทำลายป่าเพื่อหาที่ทำกิน เป็นการช่วยรักษาป่าไม้อันเป็นทรัพยากรของชาติไว้ได้

๓. เมื่อมีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดต่างๆ ไว้ ก็มีการปล่อยพันธุ์ปลาลงไป ทำให้ราษฎรตามหมู่บ้านที่อยู่ใกล้เคียงสามารถมีปลาบริโภคภายในครอบครัวหรือจับขายเพื่อเสริมรายได้ได้

๔. ช่วยให้ราษฎรมีน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างพอเพียงตลอดปี ทำให้ราษฎรมีสุขภาพพลานามัยดีขึ้น และยังช่วยให้มีแหล่งน้ำสำหรับการเลี้ยงสัตว์ด้วย

๕. บางโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาอุทกภัยในเขตชุมชนเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพฯ และปริมณฑล ช่วยลดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ ทั้งกับภาคเอกชนและภาครัฐบาล

๖. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อผลิตไฟฟ้า ช่วยให้ราษฎรที่อยู่ในป่าเขาและในท้องที่ทุรกันดารได้มีไฟฟ้าไว้ใช้สำหรับแสงสว่างในครัวเรือน

๗. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการรักษาต้นน้ำลำธาร โดยการสร้างฝายเก็บกักน้ำบริเวณต้นน้ำเป็นชั้นๆ พร้อมระบบกระจายน้ำจากฝายต่างๆ ไปสู่พื้นที่สองฝั่งของลำธาร ส่งผลให้พื้นดินและป่าชุ่มชื้น มีลักษณะเป็นป่าเปียก ซึ่งจะช่วยป้องกันไฟป่าเป็นแนวกระจายไปทั่วบริเวณต้นน้ำลำธาร ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ต่อไป

ประเภทของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเรื่อง "น้ำ"

๑. โครงการฝนหลวง
๒. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
๓. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการผลิตไฟฟ้า
๔. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการรักษาดินน้ำลำธาร
๕. โครงการระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่ม
๖. โครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัย
๗. โครงการบรรเทาน้ำเน่าเสีย
๘. โครงการแก้มลิง

แหล่งที่มา : http://region1.prd.go.th/ewt_news.php?nid=879&filename=index_region1

ค้นเมื่อ ๒ กันยายน ๒๕๕๙

จัดทำโดย : ส่วนส่งเสริมการจัดการ